

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

414

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over het bericht «*Waarschuwingen en veroordelingen na nieuwe Georgische anti-lhbtï-wetgeving*» (ingezonden 20 september 2024).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 29 oktober 2024).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht «*Waarschuwingen en veroordelingen na nieuwe Georgische anti-lhbtï-wetgevingen*» en zo ja, wat is uw reactie hierop?¹

Antwoord 1

Ja. Ik betreur de aanname van de zogenaamde «*protection of family values and minors*»-wet zeer. Deze wetgeving ondermijnt de fundamentele rechten van de Georgische bevolking en is onverenigbaar met internationale verplichtingen en de EU-ambities van Georgië.

Vraag 2

Wilt u toezeggen dat u de Georgische ambassadeur gaat ontbieden over de anti-lhbtï-wetgeving die afgelopen dinsdag in Georgië door het parlement is aangenomen?

Antwoord 2

Nederland heeft in de aanloop naar het wetgevingsproces in gesprekken meermaals aan de Georgische autoriteiten duidelijk gemaakt dat Nederland de aanname van lhbtï+-wetten zeer zorgelijk vindt. In deze gesprekken heeft Nederland zich ook uitgesproken over de negatieve trend waarbij mensenrechten in algemene zin steeds verder onder druk zijn komen te staan. Ik heb mijn afkeuring van deze wetgeving ook publiekelijk kenbaar gemaakt.

¹ NOS, 18 september 2024, «*Waarschuwingen en veroordelingen na nieuwe Georgische anti-lhbtï-wetgeving*» (Waarschuwingen en veroordelingen na nieuwe Georgische anti-lhbtï-wetgeving (nos.nl))

Vraag 3

Wilt u deze nieuw aangenomen wet meenemen in de afwegingen of Georgië op deze manier wel voldoet aan de voorwaarden voor (kandidaat)lidmaatschap van de Europese Unie, wat Georgië sinds december 2023 is?

Antwoord 3

Zoals in het Regeerprogramma aangegeven staat Nederland zeer kritisch tegenover verdere uitbreiding van de EU. We houden streng vast aan de eisen voor lidmaatschap van de EU, inclusief de zogenoemde Kopenhagen-criteria. Hervormingen op het gebied van goed bestuur, transparantie en de rechtsstaat zijn belangrijk en waar mogelijk ondersteunt Nederland daarbij. Er worden geen concessies gedaan aan deze criteria.

In de fase voorafgaand aan het openen van de toetredingsonderhandelingen met kandidaat-lidstaten, de fase waarin Georgië zich momenteel bevindt, wordt uitgebreid aandacht besteed aan fundamentele rechten. Er worden op dit gebied strikte eisen gesteld, inclusief stappen om de rechten van de lhbtq+-gemeenschap te waarborgen en discriminatie tegen te gaan.

Tijdens de Europese Raad van juni en 17 oktober jl. werd, mede op aandringen van Nederland al geconstateerd dat de acties van de Georgische regering hebben geleid tot het de facto stopzetten van het toetredingstraject.

In de jaarlijkse landenrapportage over kandidaat-lidstaten, die later deze maand wordt verwacht, zal de Europese Commissie naar verwachting ook stilstaan bij de achteruitgang in Georgië op het gebied van fundamentele rechten, ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de positie en rechten van minderheden, waaronder lhbtq+-personen. Uw Kamer zal hierover een kabinetsappreciatie ontvangen.

Vraag 4

Wilt u toezeggen dat u Georgië erop zal wijzen dat de mensenrechten van deze doelgroep wel gerespecteerd dienen te worden en blijven?

Antwoord 4

Zoals aangegeven in antwoord op vraag 2, heeft Nederland meermaals op verschillende niveaus aandacht gevraagd van de Georgische autoriteiten voor de naleving van de rechten van lhbtq+-personen. Tijdens de Raad Algemene Zaken van 24 september jl. hebben meerdere lidstaten, waaronder Nederland, gepleit voor een stevige en duidelijke boodschap naar aanleiding van de recent aangenomen anti-lhbtq+-wetgeving.

Dit zal Nederland blijven doen. De Mensenrechtenambassadeur zal de situatie omtrent wetten die de rechten van lhbtq+-personen in de Europese regio ondermijnen, waaronder Georgië, bespreken met zijn Europese collega-mensenrechtenambassadeurs.

Ook zal Nederland de situatie in Georgië agenderen binnen de *Equal Rights Coalition*, een regio-overschrijdende groep van 44 landen die internationaal samenwerken om de gelijke rechten van lhbtq+-personen te bevorderen.

Vraag 5

Bent u het eens dat het aannemen van deze wet niet past bij een (kandidaat) lid van de Europese Unie en dat dit genoeg reden is om dit (kandidaat)lidmaatschap te heroverwegen?

Antwoord 5

De recente acties van de Georgische regering, zoals aanname van de lhbtq+-wetten, de zgn. «*Transparency of Foreign Influence*»-wet, het verspreiden van desinformatie en de publieke anti-EU uitspraken van de regeringspartij zijn niet in overeenstemming met EU-normen. Georgië heeft in december 2023 de kandidaat-lidstaat-status gekregen, met dien verstande dat het voldoet aan de negen stappen geïdentificeerd door de Europese Commissie.² Sinds de toekenning is beperkte tot geen vooruitgang geboekt op deze stappen, met concrete achteruitgang op de bescherming van fundamentele rechten en samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/12/15/european-council-conclusions-14-and-15-december-2023/>

In de Raadsconclusies van de Europese Raad van juni en 17 oktober jl. is geconstateerd dat de Georgische regering met haar acties het EU-toetredingsproces de facto tot stilstand heeft gebracht. Dit is temeer spijtig daar de EU ook om geopolitieke redenen graag intensieve betrekkingen met Georgië wil onderhouden.

Vraag 6

Kunt u deze vragen uiterlijk alvorens het commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken van 10 oktober aanstaande beantwoorden?

Antwoord 6

Dit is helaas niet gelukt.